

# BARTENDER BLUES

Du tror kanske att det enda som krävs för att stå bakom en bardisk är att man kan korka upp en flaska eller blanda till en Tequila Sunrise. Du har kanske tänkt litet längre och insett att det finns ett eller annat recept att hålla reda på också. Men du har inte tänkt så långt som Dan Turéll. Han vet – efter år av ivriga studier – *allt* som en bartender måste veta.

**D**et är ett hårt jobb att vara bartender. Ett av de hårdaste.

Och gästerna inser det inte. Gästerna minnar tvärtom ofta bartenderns jobbet.

Det är för att de inte vet hur mycket som krävs.

Det är inte bara det att man ska kunna sälja (det ska man ju på ett eller annat sätt i *alla* branscher, så långt är jag enig med Schlüter), man ska dessutom kunna det in i de finaste hantverksmässiga detaljerna.

Man ska kunna hålla upp fatölet med virtuosa rytmiska handrörelser och helst med det speciella lilla avslutande armsvinget som tvingar fram ovillkorlig respekt, och efteråt ska man kunna balansera perfekt med till exempel fyra stora sejdlar på serveringsbrickan, en inte ringa artistisk prestation, nästan en atletisk disciplin, som när – för att nu plocka fram en slående parallell från en helt annan kultur – kvinnorna i de arabiska länderna defilerar med olivoljekrukor på huvudena.

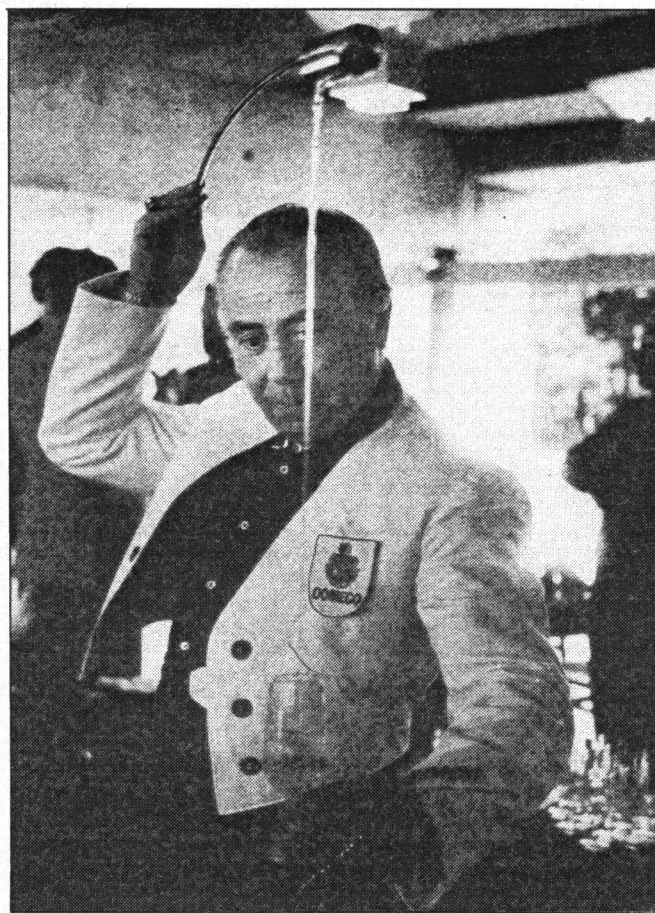
Som den gode idrottsmannen tränar den gode bartendern systematiskt sina nerver och muskler med siktet inställt på att dagligen överträffa sina tidigare prestationer i brickföring och välkontrollerad upphällning.

Men tro inte därför att jobbet uteslutande är en fråga om yoga och kroppsbehärskning. Det kräver *brains!* Bartendern ska vara i besittning av en ohygglig kunskap på sitt område, en encyklopedisk informations-balast. Han ska kunna alla världens drinkar, *alla!* Det är möjligt att huvudparten av kvälens utskänkning avser grön Tuborg och röd Aalborg, men emellanåt dyker det alltid upp en gäst som skulle bli förnärmad och förargad (och följaktligen skulle neka baren sin fortsatta närvaro) om man inte skulle kunna blanda en Svart Eskimå så som den nu ska blandas, och då som den alltid blev blandad av kundens före detta bartender.

Ja, det är ett jobb som ställer betydande krav på minneskapaciteten, vad gäller drinkar såväl som ansikten. Man ska – som en annan nattpianist som automatiskt kopplar samman ett ansikte med en favoritmelodi – kunna se den heliga treenigheten framför sig på en gång: ansikte, namn och drink. Gästerna tycker om att höra bartendern säga: "Hej Bent – det vanliga?" Det är så tryggt.

(Naturligtvis är formeln i andra miljöer: "Would you like your usual gin and tonic, Sir?" men jag vill bara i all anspråkslöshet rikta er uppmärksamhet på att principen är densamma).

Nästa förpliktelse för bartendern: Han ska vara välorienterad, *all round*-välorien-



Översättning av Per Svensson

terad. Den idealiske bartendern kan delta i samtal om sport, ja också om politik, han har hört de senaste radionyhetererna, han kan stan lika bra som en taxichaufför, han har de rätta raderna och han är inte utan känsla för travets betydelse. Till detta kommer att han är fullt ut informerad om de senaste ryktena i stan, vet vem som har burit hem vem varifrån, och kan alla de senaste vitsarna.

Och kan *berätta* dem. För entertainer ska bartendern *också* vara – samtidigt som han på studs i bakhuvudet räknar ut hur mycket Harry nu har fått för och vem det var som förlorade den förra omgången tärning nere i andra ändan av lokalen.

**M**en allt detta är bara början. Därtill kommer det djävulska raffinemanget, att den gode bartendern framförallt ska kunna tjänstgöra som psykiater – utan titel, utan dörrskylt, utan patientsoffa, sekreterarhjälp eller extra timlön. Bartendern ska komma ihåg problemen med frun eller skilsmässan, komma ihåg att fråga om barnen, förstå problemen på jobbet och veta per instinkt att Chefen alltid är en idiot, men inte desto mindre ett alltid stående samtalsämne. Bartendern ska känna till kundernas grisiga

grannar, och ibland till och med stifta fred mellan dem – i varje fall tillfälligt och innanför barens ramar, medan han på samma gång beställer mer whisky från leverantören.

Man ska vara psykiater, och man ska till på köpet vara fulländad diplomat. Man ska avvärja och undgå slagsmål så ofta som möjligt, för man ska helst bevara det goda förhållandet till polisen – utan att för den sakens skull ödelägga det goda förhållandet till kunderna, vilket ofta är en svår taktisk balansakt, värdig en FN-ambassadör.

Och när alla dessa olikartade (men lika krävande) discipliner är omsorgsfullt och omdömesgillt utövade så ska man hövligt sända kunderna hem utan hänsyn till dem som inte kan slita sig loss och dem som sover och Kurt som protesterar i en öändlighet: "Lägg av nu, du känner väl mig? Jag ska bara ha en till, att gå hem på, ta en själv, jag bjuder..."

När man äntligen har lyckats kan man ta itu med den ensamma delen av rutinen, motsvarande den tidpunkt efter konserten då musikerna börjar släpa ut sina högtalare och förstärkare medan publiken upplöses: Ryggraden i varje näring. Nu ska man torka av, ställa fram glas till i morgon, mäta innehållet i spritflaskorna, kontrollera att toaletter och telefonboxar inte innehåller några svovande eller några vattenskadorna, och redovisa varenda krona och vartenda öre till värden, tullväsendet och Onkel Moms.

Kan man allt detta är man en god bartender.

Det är som sagt ett hårt jobb.

Och så återstår det ändå en sak, och i den vinklar själva det Guddomliga Helvetet: Det är att man, när man släcker ljuset och står i dörren och gäspar medan man läser, gäspar i förväg över den repris man ska igenom i morgon – samtidigt vet att man – av kollegial hänsyn – är den ende som inte kan tillåta sig att slinka in till det lokala vattenhållet för att berätta om problemen för bartendern.



Dan Turéll

København i maj 1986